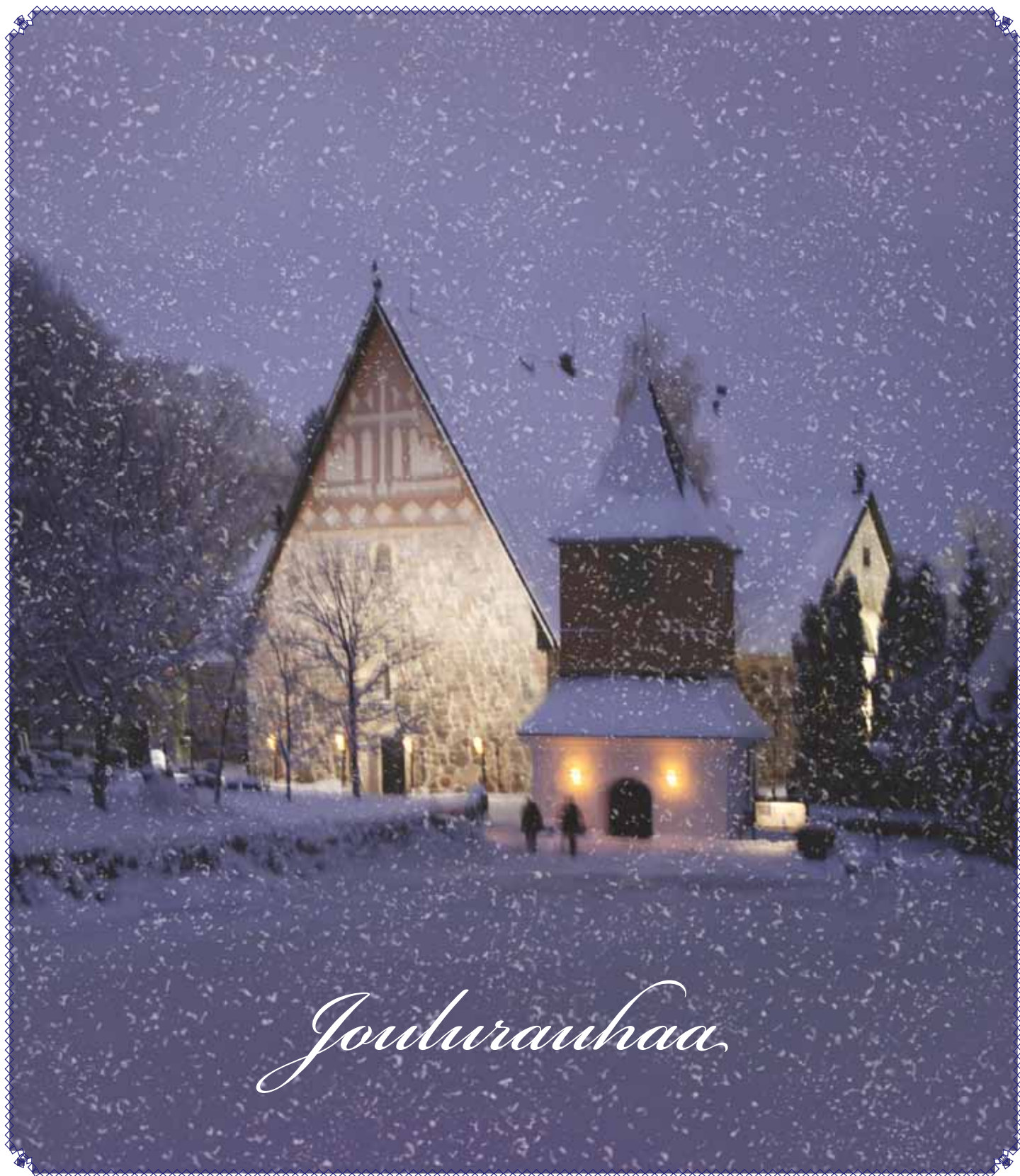

Plari

Helsingin Eteläpohjalaiset ry:n
jäsenlehti 4-2010

Joulurauhaa

Pipareita chilillä vai ilman?

Joulun alla ihmisten kekseliäisyys moninkertaistuu. On jos jonkinlaista työpajaa uudenlaisten jouluasioiden valmistamiseksi. Lehdet ovat niin täynnä kaikenlaisten uutuuksien esittelyjä, että kiireisempi ihminen ei valitettavasti saa aikaa riittämään niihin perehtyäksään. Joskus vain vähän ihmetyttää, miksi aina pitäisi olla saatavilla jotain uutuuksia myös joulun viettoon. Tavalliset piparit eivät enää ole oikein in. Pitäisi kokeilla leipomista erilaisilla resepteillä. Viimeksi näin piparin teko-ohjeen, jossa kehoitettiin laittamaan chiliä taikinan joukkoon. Tietenkin makuja on monenlaisia. Tuntuu vain, että tällaiselle eteläpohjalaiselle maistuvat vain vuodesta toiseen parhaiten ihan ne perinteiset, vuosikymmeniä vanhoilla resepteillä tehdyt leipomukset ja ruuat.

Viime sunnuntaina sain osallistua Laajasalon kirkossa juhlaan kirkkohetkeen, kun olin mukana kahden-

kymmenen muun henkilön kanssa siunattavana kirkon saarnaajan tehtävään. Mielenkiintoinen opiskelujakso päättyi sopivasti joulun alla. Nyt sitten pitäisi olla valmiudet myös saarnaamiseen. Aika näyttää, miten asia toteutuu.

Tammikuussa on seuraava yhteinen tapahtumamme. Kuun viimeisenä sunnuntaina vietämme taas perinteistä kirkkopyhää. Olemme saaneet vuosittain vierailta tammisunnuntain kirkkopyhää viettämässä eri puolilla pääkaupunkiseutua hyvinkin erilaisissa kirkkoissa. Tällä kertaa tapaamme Espoon tuomiokirkossa, joka on ollut remontissa ja ottaa meidät vastaan entistä ehompana. Tervetuloa mukaan kaikki, joille se on mahdollista.

On taas aika ajatella ja muistaa kiihtöllisyydellä, miten onnellisia olemme saadessamme vapaasti viettää joulua, Jeesuksen syntymäjuhlaa, vapaassa maassa.

Toivotan jokaiselle lukijalle siunattua ja rauhallista joulun aikaa

Terttu Savola
päätoimittaja

*Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta 2011!*

Toivottaa Helsingin Eteläpohjalaiset ry:n hallitus

Vastalahjapainetta

”On se kamalaa paikkaa, kun joulukukat tuarahan jouluauttona, niin liki kaupan kiinnimenua, jottei vastalahjoja taharomillään kerii ostamahan ennen pyhiä.” Kauhavalaisemännän ”kiirus ja mures” on lähtemättömästi jäänyt mieleeni. Oli äitini kukkakaupan ”kitutunti”, eräänä 1960-luvun lopun jouluaattona.

Vastalahjapaine on tunnistamattomampaa, kuin piittaamattomuus läheisistä. Lahjomattomasti sekin kuitenkin paljastaa perisynnin meissä. Hyvittelyyn patistava epämääräinen velvollisuudentunto piiskaa loputtomiin vastaostoksiin ja on uuvuttavaa. Se näyttää myös takakulttuurimme korroosion ja synnyttää useimmiten vain riittämättömyyden tuntuja, mittailua ja vertailua. Vastalahjapaine tukahduttaa useimmiten myös aidon antamisen ilon.

Sisäsyntyisten voimien puute ja loukkaantumisten pelko estävät pelin

viheltämisen poikki. Kristinuskon trenditulkinta tulisi-pitäisi-hengellisyys, joka sotkee lain ja evankeliumin tarjoaa ilmiölle pelotevaikutteista polttoainetta ja hetteikköistä aatteellista pohjaa. Niinpä uudestaan ja uudestaan sorsumme hyvittelyn haaleisiin velvoitepaketteihin, joihin tavarapaljoutemme tarjoaa lukemattomia väri- ja mallivaihtoehtoja. Pankonomaisen tapakulttuurin toteuttajina kuvittelemme päälle päätteeksi toteuttavamme aitoa lähimmäisenrakkautta.

Jossakin vaiheessa kuitenkin voimat varmasti loppuvat. Tekemisen, siinä riittämättömyyden ja näennäisrakastamisen uuvuttamalle eletty tuntuu enää vain synniltä. Kunpa tällöin löytyisi tie paikkaan, jossa vielä on ovet auki. Paikkaan, jossa Joulun kaikkein suurin lahja on välttämättömyyshyödyke Jeesus Kristus, joka annetaan evankeliumissa - ilmaiseksi. Se ei ole hyasinttien ja jou-

lutähtien myymättä jääneitä räippeitä. Vaan aivan juuri Sinulle tarkoitettua priimaa, joka sovittaa Jumalan lain ja itsesi välisen ristiriidan. Eikä sinulta odoteta mitään vastalahjoja tai hyvittelyjä. Ne ovat jopa kiellettyjä. Ja tämä kauppa on auki aina – myös läpi Joulun. Jo tieto tästä rauhoittakoon sisimpäsi ja myös ostopaineesi!

”Tänä päivänä Teille on syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus Herra”

Sydämellisesti tervetuloa tammissunnuntain messuun 30.1.2011 klo 10 Espoon tuomiokirkkoon.

Hannu Mäenpää
Kappalainen
Espoon tuomiokirkkoseurakunta
hannu.maenpaa@evl.fi

Tammissunnuntain kirkkopyhä Espoon tuomiokirkossa

30.1.2011 klo 10.00
Kirkkopuisto 5, 02770 Espoo

*Saarnaa kappalainen
Hannu Mäenpää*

Laulu Henrik Lamberg

Kirkkokahvit

Tervetuloa!

Alajärven tytön vapaussota

Vapaussodassa eri joukko-osastoissa oli Alajärveltä mukana 335 miestä. Sieltä lähti miesten mukana myös kolme naista; palvelijatar Lempi Koski, itsellisen vaimo Maria Mäkelä, talollisen tytär Senja Viitaniemi (myöhemmin Viinamäki). Mikä sai 23-vuotiaan Senja Viitaniemen (15.3.1887 – 29.12.1981) lähtemään sotaan mukaan? Vaikuttiko siihen seikkailun halu tai että kotona oli kieväri ja matkustajakoti, missä tieto Suomen levottomasta tilanteesta kulki matkaajien kautta. Senja Viitaniemi toimi muonittajana Ruoveden Mannisen ja Pekkalan taisteluissa. Turvansa hän otti komppanian varapäällikkö, insinööri J.H. Aalosta, joka oli perhetuttu ja lähinaapurin. Jälkeenpäin hän muisteli vapaussodassa oloaan. Seuraava sitaateissa oleva on hänen ainoa tallennettu haastattelu ja julkaistu Järvisuudussa 26.7.1967.

Muonittajana vapaussodassa

”Kyllä miehillä pitää olla ruuanlaittajat mukana rintamallaakin. Ei siitä sotahommastakaan muuten mitään tule. Näin ajattelin ja pyysin päästä mukaan, kun ensimmäisiä nostomiehiä alettiin Alajärveltä kuljettamaan ensin hevosilla ajaen Lapuulle ja sieltä junalla Vilppulaan, jossa rintama silloin vapaussodan alkupäivinä oli. Näin kertoi 72-vuotias emäntä Senja Viinamäki Alajärveltä.

Hän jatkoi: *Hautasen Matin* hevosessa pääsin ensin Lapulle. Siellä pyysin, että saan lähteä heti ensimmäisten mukana Vilppulaan. Härmästä tuli joukkoon vielä kaksi tyttöä ja Kauhavalta yksi. Vilppula vaikutti ensin tyhjältä. Oli siinä vain homma ruveta keittämään miehille ruokaa navetassa. Ensimmäinen oli korjattava muuri. Ruisjauhosta ja poroista tehtiin laasti, että saatiin muuri korjattuksi. Siinä navetassa sitä sitten keitettiin miehille lämmintä ruokaa, perunoita ja puuroa. Sitten sinne tuli niitä koulutettuja lottia, jotka rupesi emännöimään ja meille tuli muutto toiseen paikkaan.

- Tuli tieto, että pitäisi saada ruuanlaittajia sinne lähemmäksi rintamaa Ruoveden Manniselle. Sinne meitä lähti muutama tyttö. Ruovedellä oli meitä vastassa insinööri *J.H. Aalto* ja hän sanoi, että tervetuloa vain oman pitäjän tyttö, kyllä täällä keittäjäkin tarvitaan.

Mannisella keitettiin miehille ruokaa tuvassa. Voileivät tehtiin valmiiksi ja niitä sitten vietiin sinne missä miehiä oli. Kun tykillä alettiin ampua, niin mentiin aina kellariin. Vaatteet päällä saatiin aina nukkuakin, koska ei tiedetty milloin joudutaan lähtemään. Omien miesten kuularuisku oli sen navetan nurkalla, jonka talon tuvassa me ruokaa keitettiin. Kerran tuli tykinammus kamarinseinästä läpi, mutta ei räjähtänyt eikä siinä kenellekään tullut vahinkoa.

Viikkokaupalla siinä Mannisella sotaa käytiin. Kerran omat miehet päästivät yhden vanhan akan menemään siitä linjan läpi vihollisen puolelle. Tämä akka oli siellä kuulemma kertonut, että ei niitä valkoisia siellä paljon ole. Kun menette sinne vaan, niin kyllä ne juoksemaan lähtee. Siitä se sitten johtui, että ne viholliset sitten hyökkäsi, mutta kyllä ne meidän miehet ampuivat niitä niin, että takaisin niiden oli mentävä mitkä vielä pääsivät.

Siellä rintamalla väsy kovasti, kun ei saanut kunnolla levätyä. Miehiä lähetettiin lepäämään ja niin minullekin antoi insinööri Aalto lapun, että pääsin kotiin.

Vain vähän aikaa olin kotona ja lähdin uudestaan keittäjäksi. Rintama oli siirtynyt sillä aikaa jo likelle Tampereetta. Vehmaisten asemapäällikön saunassa meillä oli keittopaikka, jossa taas keitettiin perunoita ja puuroa. Kerran sinne tuotiin vankeja, nuoria poikia jotka oli saatu kiinni metsästä. Kun ei ollut ruoka-astioita, niin kysyin niiltä vankipojilta, että syövätkö ruispuuron punkasta, jos pesen sen. Kyllä pojilla oli nälkä, koska lupasivat syödä mitä vain annetaan. Siitä punkasta söivät ne 15 poikaa sen puuronsa ja

olivat tyytyväisiä kun heille annettiin ruokaa. Seuraavana päivänä tuli siihen meidän keittohommaa katsomaan itse ylipäällikkö Mannerheim. Hän kehotti antamaan ruokaa niille nuorille vankipojille. Sanoin *Mannerheimille*, että johan minä niille jo eilenkin annoin ja söivät punkallisen puuroa.

- Tampereen valtauksen jälkeen meidät komennettiin töihin Työväen ruokalaan, jossa ruokittiin 800 miestä. Jokin siellä kävi moittimassa meitä että jaamme liian paljon voita. Puulusikalla vain mättäsin leivälle voita ja sanoin, että minulla on valtion miehet ja valtion voi. Meni aina toukokuulle ennen kuin siltä reissulta pääsi kotia palaamaan, kertoi vapaussodan kokemuksistaan Senja Viinamäki.”

Mannisen taistelu

Senja Viinamäen muisteluissa mainitaan Ruoveden Manninen, missä käytiin yksi vapaussodan ankarimmista taisteluista. Ylihärmäläinen jääkäriluutnantti *Kaapo Viitaharju* toimi Etelä-Pohjanmaan pataljoonan 1. komppanian päällikkönä. Komppaniassa oli mukana mm. Ylihärmän ja Järvisuuden suojeluskuntalaisia. Komppania siirtyi Vaskiveden taistelun jälkeen Mannisen kylään. Viitaharju huomasi punaisten yrittävän katkaista Pyyhkiön torpan läheisyydessä rintamalinjan. Viitaharju halusi miehineen valata saman paikan puolustusasemaksi. Vastassa oli punaisten parhaita joukkoja mm. helsinkiläinen A-komppania. Useita tunteja kestävässä taistelussa Viitaharjun komppaniasta kaatui 11 miestä, (mm. 9 ylihärmäläistä) ja 14 haavoittui. Tämä oli punaisten viimeinen yritys murtaa Vilppulan rintama. Taistelun jälkeen punaiset vetäytyivät Tampereelle.

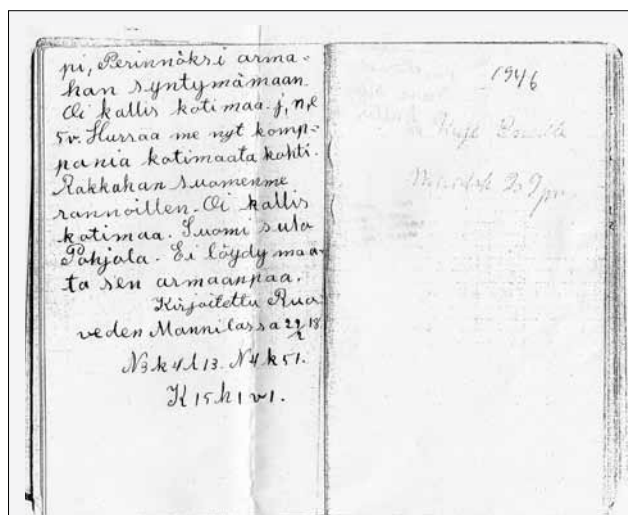
Vapaussodassa kaatui alajärveläisiä 8 ja haavoittui 15 miestä. Senja Viinamäelle on myönnetty Vapaussodan muistomitali.

Annukka Viitaniemi

Alajärven kirkkopihassa 19.8.1974 tulossa sotavankina olleen Kalle Salorannan siunaustilaisuudesta keskellä vapaussotaan osallistunut Senja Viinämäki, vasemmalla Lauri-veljen vaimo Elsa Viitaniemi ja oikealla sisar Ellen Viitaniemi, joka toimi nuoruudessaan insinööri J.H. Aallolla kartanpiirtäjänä.

Kuva: Kuva Pekka Viitaniemi.

Senja Viinämäki purki tuntojaan päiväkirjaansa Ruoveden Mannilassa 29.2.1918 tuntemattoman kirjoittajan Oi kallis kotimaa- laulun kautta.

Sodassa mukana ilmeisesti oli mustetta ja kynä, koska teksti on kirjoitettu musteella.

Repaleinen päiväkirja on löytynyt Viitaniemen matkustajakodin ulkovaraston nurkasta rojujen seasta purettaessa rakennuksia, kun kiinteistö myytiin Järviseutu-lehdelle 1980-luvulla.

Päiväkirjan jäännös on Pekka Viitaniemen omistuksessa.

Harmaat Aallot

Maanmittari J.H. Aalto muutti perheineen Jyväskylästä Alajärvelle 1918. Hän osti talon, jonka Senja Viinämäen isä kauppias Jaakko Viitaniemi oli rakennuttanut. Talo sijaitsi Alajärven kirkonkylässä tien toisella puolella vastapäätä Viitaniemen matkustajakotia. Taloa nimitettiin Mammulaksi Alvarin kasvatusäidin Floran mukaan.

J.H. Aalto oli Alajärven suojeluskunnan ensimmäinen paikallispäällikkö 1918 - 1919 ja Väinö-poika oli viimeinen paikallispäällikkö 1939 aina sk:n lakkauttamiseen saakka.

Kaikki Aallon miehet osallistuivat vapaussotaan. He palvelivat eri yksiköissä, kuitenkin *Kalle Vilksmanin* johtamassa Pohjois-Hämeen rykmentissä. Pappa J.H. Aalto toimi komppanian varapäällikkönä (II Hämmäläiskomppania /

Wilkunan joukot). Alvar sotilaspassin mukaan osallistui 12. helmikuuta Länkipohjan sekä Kuhmoisten, Teiskon ja Messukylän taisteluihin että Tampereen valtaukseseen. Väinö haavoittui vaikeasti jalkaan Tampereella 3.4.1918, kun hän johti Jyväskylän koululaiskomppaniaa. Einar tuleva upseeri oli vasta 16-vuotias koululainen. Hän sai voimakkaan reumakohtauksen polveensa ja kannettiin samaan Hospitsiin (toimi kenttäsairaalana) haavoittuneen Väinö-veljen kanssa.

Kun pappa J.H. Aalto Tampereen valtauksen jälkeen tapasi Alvarin Hämeensillalla, luulivat he että molemmat pikkupojat ovat kaatuneina Hospitsissa. Suuri ilo syntyi, kun käytävän viimeisestä huoneesta pojat löytyivät elävinä. Väinö muisteli myöhemmin, että heistä neljästä vapaaehtoisesti armeijaan liitty-

neistä sarkapukuisista miehistä käytettiin nimitystä "harmaat aallot".

Alvar Aalto lupasi 1918 laatia Alajärven suojeluskuntatalon piirustukset, koska käytössä ollut nuorisoseurantalo paloi aikaisemmin. Seuraavana vuonna hän esitteli alajärvisille suunnitelmansa ensimmäisen suuren rakennuspiirustuksensa "karoliinista herraskartanoa" muistuttavasta rakennuksesta. Talon tupaantuliaisia vietettiin marraskuussa 1920. Vuonna 1919 Alvar Aalto suunnitteli Alajärven hautausmaalle vapaussodassa kaatuneiden graniittisen hautamuistomerkin. Vuonna 1946 hän piirsi myös talvi- ja jatkosodan sankarivainajien muistomerkin. (Lähde: Göran Schildt Valkoinen pöytä)

Annukka Viitaniemi

Apulaisena Mammulassa

Maija-Liisa Hannila (o.s.Viitaniemi) muistelee, että matkustajakodin posti haettiin Aallosta. J.H. Aalto tuprutteli sikareita ja niiden tuoksu leijui kaikissa huoneissa. Aalto säästi sikarin tumppeja Serafia Viitaniemelle. Hän hienonsi ne morttelissa ja teki itselleen nuuskaa.

- Mammu otti minut kotiapulaiseksi. Sänky raahattiin minulle keittiöön nukkumista varten, mutta en voinutkaan nukkua siellä kuin yhden yön, koska halusin yöksi kotiin. Etupäässä keitin ruokaa ja siivosin. Kerran Inkeri Kyrönlahti (o.s.Viitaniemi) avusti minua huoneiden ja erityisesti olohuoneen siivouksessa. Väinö Aallon työtöt tulivat Mammulaan ja sanoivat: ”Kyllä täällä on kaunista ja siistiä.”

- Mammu paistoi vohveliraudalla vohveleita, joita sain maistaa. Siellä suolattiin nitriitillä kinkkuja niin, että liha tuli punaiseksi. Sain Mammulta hopeapennejä ja Markulle (Markus Tiistola) Rebekka-patsaan. Helmi-neiti (Hakstedt) keitti joskus velliiä ja pyydysti loukullla hiiriä. Kuolleet hiiret hän laittoi riviin ompelukoneen jalalle. Hän keräsi kihvelin kanssa hevosen kakkoja tieltä kukille.

- Muistan, että Toini Aalto lauloi kirkkokuorossa ja hänen äänensä kaikui ylitse muiden. Einar Aalto kuoli syksyllä 1939 ja hänen ruumiinsa oli hautaukseen saakka Aallon ladossa. Vaimolla oli hautajaisissa pitkä musta huntu.

- Ebba Lindroos oli J.H. Aallolla kanslistina. Hän kepsutteli kävellen. Hän asui silloin Maatalouspankin tiloissa. Hän antoi Tarkan lapsien pommia jousisängyssä. Tarkan lapset Antti, Heikki ja Leena tulivat lomillaan Mammulaan. Senja Aallon mies Ahto Virtanen kuoli ja hän avioitui Niilo Tarkan kanssa. Leena Tarkka halusi tulla kotiini joka päivä kävellen ja syödä keitettyjä perunoita.

Mammulan yläkerrassa asui silloin postineitejä ja karjalaisia. Maija-Liisa ja Anita Viitaniemi olivat kaksosia. Sota-aikana he saivat Väinö Aallon kaksosten Analle ja Pipalle pieneksi jääneet turkisomisteiset talvitakit ja lakit. Ne olivat hyvin kauniit asusteet.

Mammu opetti soittamaan

Pirkko Viitaniemen (kuollut keväällä 2007) mukaan Mammu oli niin ihanana niin kuin ihminen voi olla, rauhallinen, ystävällinen ja hänelle sopi aina kaikki. Hän oli ystävällisyydestään kuuluisa ja kohteli kaikkia samalla lailla.

- Kävin usein Aallossa, enimmäkseen häärasin Mammun kanssa, koska hänellä oli aikaa minulle. Heillä oli piano. ”Tule tänne, niin opetan sinut soittamaan.” Hän soitti: Kuullos pyhä vala kallis Suomenmaa. Minä soitin korvakuulolla perässä. Osaan vieläkin ulkoa hakata sen sormilla.

Mammulassa oli valtavan kaunis ja ihana puutarha, lasikuisti ja takana terrassi. Siellä oli monenlaisia kasveja ja kukat kukkivat kesäaikana. Aallon ja Godenhjelmin puutarha vieressä olivat kuin kaksi marjaa ja ne erottuivat jo kaukaa muista.

Aallossa sattui, että apulaiset siivotessaan olivat nostaneet J.H. Aallon luonnollista kokoa olevan muotokuvan seinältä lattialle. Sisälle tuli yksi emäntä käymään, hän tervehti ja niiasi muotokuvalle. Emäntä ihmetteli, miksi insinööri ei puhu mitään. Muotokuva oli niin näköinen, että ei ollut ihme, että emäntä erehtyi.

Sota-aikana ja lomilla tulivat Tarkan lapset olemaan Mammulaan. Eniten leikimme matkustajakodissa, joskus meillä ja Ebba Lindroosin huoneessa. Toisinaan Mäkisen pojat olivat mukana. Se oli mukavaa yhdessäoloa, juttelemista,

lasten leikkejä kuten kitken, kätken sormusta sotken. Juoksimme ulkona pitkät kaulahuivit päässämme ja pölläilimme. Yhdessä matkustajakodin yläkerran huoneessa saimme leikkiä, mitä halusimme. Toisinaan puimme Ellen -tädin vaatteita päällemme ja kopsotimme korkokengillä. Kerran puhuimme haamuista. Samalla kuului oveen takaa kauhea ääni. Pelkäsimme. Me luurasimme ovenraosta, ei näkynyt ketään eteisessä eikä portaikossa. Keksimme ottaa vettä matkustajahuoneen kannusta ja karahvista. Kun ääni seuraavan kerran kuului, heitimme vettä portaikkoon. Selvisi, että kummitus oli Inkeri-täti (Kyrönlahti), koska hän kastui. Hän veti lehtiharavalla ovien kruusauksiin ja pelotteli meitä.

Muisteluita

Ellen Viitaniemi kertoi, kun Väinö Aalto seurusteli kirkkoherra Lujasen Toinin kanssa. Väinö pyysi Alvaria kiroamaan, kun kirkkoherra tulee vastaan. Alvar kirosi ja Väinö torui veljeään, että pappi kuuli. Ilmeisesti tämä auttoi Väinöä, että hänet hyväksyttiin Lujasten vävypojaksi.

Tuomo Kotkaniemi Seinäjoelta kertoo, että hän oli auttamassa isäänsä kirjakaupassa joulumyynnissä. Mammu tuli kauppaan ja osti paljon joulukortteja. Tuomo ei ottanut korteista täyttä maksua. Mammun lähdettyä Viljo-isä tuteerasi, miksi Tuomo menetteli näin. Koska hän oli niin vanha ja ystävällinen ihminen. Siihen isä vastasi: Mammulla olisi ollut varaa maksaa täysihinta korteista, koska hänellä on omaisuutta enemmän kuin meillä kaikilla.

Minä muistan, kun Mammu istui usein Ellen-tädin luona matkustajakodissa, kun aloitin keskikoulun kirkolla. He keskustelivat Alvarista ja Väinöstä. Mammulla oli tukka kammattu ylös nut-

turalle, kettupuuhka harteilla, erilaisia hattuja päässä ja mukana oli aina pieni kellertävä koira. Usein hän sanoi minulle ja hymyili: ”Vai olet sinä Laurin tyttö.”

Annukka Viitaniemi

Maija-Liisa Hannila (o.s. Viitaniemi), joka oli hetken aikaa nuorena tyttönä Mammulassa kotiapulaisena.

Kuva: Annukka Viitaniemi

Oik. Pirkko Viitaniemi, jolle Mammu opetti pianonsoittoa, keskellä Nikolai Viitaniemi Kanadasta ja vasemmalla jutun kirjoittaja Annukka Viitaniemi juhannuksena 1958.

Helsingin Eteläpohjalaisten adresseja, rintamerkkejä, solmioneuloja ja pinssejä

voit ostaa tilaisuusistamme
tai soittamalla Ritva Viitamäki (09) 724 4418
tai 040-9118568.

Muistoja Otto Tunturista

Kiitän kiinnostuksesta ja lämpimästä palautteesta
koskien toimittamaani kirjaa
Niin meidän oli taivas ja meidän oli maa.

Nyt toivoisin muistoja ja tarinoita isästäni
Otto Tunturista (1906-2000) kirjaa varten.
Hän toimi pappina Alajärven seurakunnassa
vuodesta 1931 lähtien yli neljäkymmentä vuotta.

Kaikenlainen muistitieto - huumoria unohtamatta -
on tervetullutta joko kirjeitse tai sähköpostilla.

Ystävällisin terveisin
Tuuli Linteri
Mustikkatie 7, 08500 Lohja tai
tuuli.linteri@dnainternet.net

**Tässä on jäenhankintalipuke.
Leikkaa lipuke taltehen.
Pistä lompsahas ja anna esim.
kesällä tapaamilles pohojalaasille,
jokkie vielä oon yhyristyksen jäseniä.
KIITOS!**

Liityn Helsingin Eteläpohjalaisiin jäseneksi

Nimi: _____

Osoite: _____

Sähköposti: _____

Puhelin: _____

Syntymäaika: _____ -paikka: _____

Päivämäärä ja allekirjoitus: ____/____ ____

Lähetä liittymislomake osoitteella:
Kirsti Kymäläinen, Viirintie 8, 01800 Klaukkala
Liittymisen jälkeen saat viitteellisen pankkisirtilomakkeen.
Vuosijäsenmaksu 12 € Ainajäsenmaksu 180 €
Liittymisen myös netissä: www.helsingin-etelapohjalaiset.fi

Yhä yhteisvoimin siniristilippumme liehuu

Eversti Ensio Koivisto sanoo: ”Itsenäisyyspäivä on perin tärkeä asia minulle, meille pohjalaisille ja meille kaikille suomalaisille. Me lähestymme isiemme ja esi-isiemme aikana alulle saadun itsenäisyyden julistamista. Kohta 93 vuoden aikana olemme yhä ja edelleen hyvässä isänmaassa toiveikkaina, että myös tämän itsenäisyyspäivän aikana saamme yhteisvoimin itsenäisestä isänmaasta ajatella ja juhlia sitä”.

Ensio Koivisto asuu tällä hetkellä Aino-vaimonsa kanssa paluumuuttajana Seinäjolla. Hän on syntynyt Peräseinäjoella ja heillä on koti myös Espoossa. Hän on Helsingin Eteläpohjalaiset ry:n pitkäaikainen jäsen. Hän palveli sotilaskoulutuksen jälkeen sota-aikana kuuluisassa Tyrjän rykmentissä, jonka johtajana toimi legendaarinen everstiluutnantti Adolf Ehrnrooth.

- Minä yritin pyrkiä jo Talvisotaan koulukavereiden kanssa, koska olimme suojeluskuntalaisia, mielestämme aika paljon oppia saaneina ja taitojakin omaavina. Pääsimme jo Talvisodan aikana matkaan, mutta rauha tuli meidän lähtijöiden suureksi suruksi. Palasimme jatkamaan kesken jäänyttä oppikoulua Seinäjoelle, jossa sotilaille annettiin ylioppilaslakki käteen..

- Runsaan vuoden kuluttua alkoi jatkosota ja silloin kautta Suomen maan kutsuttiin yhä lisää voimia palvelukseen ja myös meidän vapaaehtoisten joukko noteerattiin. Pikaisen koulutusvaiheen jälkeen pääsimme Etelä-Pohjanmaalta oman rykmenttimme, Laurilan eli JR 16 Kiteelle pahimpien taisteluiden jälkeen mukaan. Monet muut aseveikkomme, koulukavereineen olivat JR 58 tai JR 37 ja lukuisissa eri aselajiyksiköissä. Suupohjan väki oli tykistöä ja Järviseutu reippaina pioneereina kalustoineen. Näin pääsimme alkuun ja sota jatkui. Kotimaakuntamme oli vahvasti hoitanut menneinä aikoina maanpuolustuskasva-

tusta ja sen mukana myös henkeä jopa polvesta toiseen. Sukukuntamme antoi minulle ja monille aseveikoille hyvät ohjeet ja eväät pärjätä muiden kanssa, Ensio Koivisto muistelee.

Taisteluita rintamalla

Ensio Koivisto jatkaa: Rintamalla jouduimme Kiteen maisemissa yllättävän tulenryöpyn alle. Ilmeisesti olimme liian rentoja ja äänekkäitä. Hyvin suojautunut vihollispartio havaitsi meidät ja hetken päästä tuli täydellinen isku meidän maisemaamme. Mutta pienin naarmuin ja hyvin suojautuneina me pärjäsimme. Tästä jatkoimme eteenpäin lisätyin kokemuksiin ja vanhempia soturien jälkiä seuraten ja heidän ohjeitaan noudattaen. Mielestämme aika pian sopeuduimme heidän kanssaan etenevään joukkoon kohti Laatokkaa kohti Sortavalaa ja sieltä ennen pitkää läpi kannaksen erikoiskuljetuksiin aina vanhan rajan tuntumaan Valkeasaaren lohkon luo. Siinä menivät viikot ja kuukaudet monin raskain tappioin. Joukostamme haavoittui ja kaatui paljon miehiä. Mutta me nuorimmat selvisimme suhteellisin vähin vammoin. Pääsimme perille ja siellä meitä odottivat uudet tehtävät aina sotakouluihin lähtöä myöten.

- Rykmenttimme JR 7 kovat vaiheet alkoivat jo 1941 Tyrjän kylässä, Parikkalan rajan takana. En ollut silloin vielä mukana mutta olen hyvin perillä, mikä oli uuden rykmenttini JR 7 vaikeat taisteluvaiheet. Tyrjä lienee ollut vaikeimpia alueita, mutta menestyksellä sieltä selvittiin asemasotaan Karjalan kannakselle, jossa rykmentillä oli keskeinen lohko puolustettavanaan ja siellä alalohko Ohdanlohko, jossa asemasodan muutamana vuotena pääsimme tarkoin perille miten nykyaikaista asemasotaa käydään. Tämä oli myös rykmenttimme osalta komppaniasta ja pataljoonasta

Eversti Ensio Koivisto
Kuva Annukka Viitaniemi

toiseen tärkeä perehtymisvaihe. Mutta komentajiemme mukaan pääsimme myös perille mitenkä valmiutta pahempaan ja valppausta etulinjan vaativissa tehtävissä hoidetaan. Se sisälsi paljon vartiotehtäviä, iskuosastotoimintoja jopa bunkkerien valtausta runsain kokemuksiin ajoittain vakavin tappioin. Päämäärä oli, että tiesimme, mikä oli tilanne vihollisen puolella ja samalla tiesimme, mihinkä meidän pitää varautua myös silloin kun pahin vielä on edessä.

JR 7 taisteli menestyksekkäästi jo Siiranmäestä alkaen kesäkuulla 1944. Tämän menestyksekkään torjunnan jälkeen rykmentti vain käskystä väistyi seuraavaan asemaan. Tällöin Ensio Koivisto ei vielä ollut mukana, mutta oli hyvin perillä kaikista taistelutapahtumista. Seuraava vakavin paikka oli Äyräpään kirkonmäen alue, jossa jo Talvisodan aikana taistelivat eteläpohjalaiset ja nurmolaisetkin raskain tappioin.

- Kesäoloissa heinäkuun alkupäivinä oli myös Äyräpään mäki ollut rykmentille ja sen naapureille hyvin vaikea paikka. Sieltä tuli muutamien päivien jälkeen jälleen siirtyä taempaan ase-

JR 7:n eteläpohjalaiset veteraanit (Ehrnroothin miehet) kokoontuivat läheistensä kanssa kesäpäiville Kauhavalle 27.7.2010. He olivat Kauhavan kaupungin, seurakunnan ja Lentosotakoulun vieraina. Kuva otettu Kauhavan kirkon rappusilla. Eversti Ensio Koivisto edessä vasemmalla.

maan Vuosalmenvirrälle eli Kuolemanvirran toiselle puolelle väistäminen ja uuden puolustuksen rakentaminen siellä Vasikkasaaren ja Vuosalmen rantamaisemiin. Tällöin pääsin kadettikurssilta takaisin rykmenttiini aluksi joukkueen ja lopuksi rykmentin 10 komppanian päällikkönä, jossa sain toimia sodan loppuun saakka vaativassa tehtävässä, Ensio Koivisto kertoo.

- Joukkueeni käsitti eteläpohjalaismiehiä, nuorempia ikäluokkia hyviä sellaisia kuin myös vanhempia Karjalan ja Savon miehiä. Rykmenttimme pienien järjestelyvaiheiden jälkeen uusiin tehtäviin siirrettyä hoiti edelleen menestyksellä puolustustaistelun Vuosalmella ja tilanne muuttui helpommaksi vähitellen meille. Mieleeni on jäänyt etenkin Vuosalmen alkupäivien alkuvuikkojen pitkät sitkeät taistelut, jolloin oli päämäärä lähes sama kuin Talvisodassa vihollisen pysäyttäminen Vuosalmen ranta-alueille ja lähikylien reunoille.

- Kokosimme viimeisimmät voimat ja arvostan suuresti saksalaisten antamaa panssaritorjuntatukea panssarinyrkeihin, -kauhuin, huomattavien panssaritorjuntatykein, Sturmien kanssa. He pitivät yllä meille puolustusvalmiuksia

Vuosalmen vaikeissa oloissa. Liian vähälle on jäänyt saksalainen

Kuhlmeyn -yksikön rynnäkön Stugakalusto mm. Äyräpään harjanteilla ja siellä venäläisten

ryhmittäessä uusia lisäjoukkoja Vuosalmen hyökkäykseen kuin myös uusinta panssarikalustoa. Muistan hyvin kun oman komppanian naapurien pojat nousivat montuista ylös ja huusivat yhteen ääneen menestyksestä iloiten, kuinka Äyräpään harjuilla pommituksissa pölypilvet nousivat pitkin mäen harjanteita taivaantuuliin.

- Nämä muistokuvat ovat ehkä voimakkaammat, mitä silloin viimeisinä sodan päivinä komppanian päällikkönä saatoin kokea, Ensio Koivisto muistelee liikuttuneena.

Adolf Ehrnroothin komennuksessa

- Tultuani sotakoulun jälkeen rykmenttiin 1943 oli komentajana silloinen everstilutnantti Adolf Ehrnrooth. Hän otti meidät kolme nuorta upseeria erinomaisen taitavasti ja vahvasti informoiden joukon mukaan. Tärkeitä komentajan kokemuksia hän meille

antoi ja niillä evästyksillä aikaisempia sotakokemuksia täydentäen mielestäni pääsimme hyvään alkuun rintamatehtäviin ryhtyessä asemasodan aikana. Näitten ohjeiden suhteen on syytä mainita komentaja kuin moni muukin kävi keskimäärin kerran viikossa katsomassa kautta koko rykmentin kaistaa ja kysyi, miten täällä pärjätään, miten menee, mitä näkyy etenkin nyt tuolla etumaastossa vihollisen pesäkkeiden takana. Hän tunsu kaikki nämä maisemat, asemat, viholliset ja asemaryhmytykset hyvin tarkkaan. Näin me pääsimme komentajan kanssa hyvään keskimääräiseen tiedonvaihtoon ja sitä myöten meidän luottamuksemme syntyi välittömästi ja ehdottomana, Ensio Koivisto kertoo.

- Sodasta alkaen Adolf Ehrnrooth katsoi meitä sotilaina. Hänellä oli myös suuri henkilökohtainen muu vaikutus meihin. Sanoisin, että hän osasi kysyä jo kaikkea tervehtiessään monia sankareitaan tai ritareitaan. Hän antoi erityisesti arvon heille ja meille nuoremmille viitteellisesti, että kokemuksen myötä ja hyvän yhteistoiminnan kanssa me selviämme. Tämä oli meille hyvä evästyksellinen tulevaisuuteen.

Lentosotakoulun johtaja Mika Soininen kertoi lentosotakoulun toiminnasta. Kuva: Annukka Viitaniemi

Kunniatehtävä hautajaisissa

- Minä muistan erityisen hyvin suuren kansalaistapahtuman, suuren surujuhlan, joka oli meillä yhteisvoimin hoidettavana. Meidän rykmenttimme JR 7 edustus oli vahvasti Helsingin Suurkirkossa läsnä ja kirkko täyttyi muusta saattoväestä puhumattakaan, että ulkona muodostui monien, monien tuhansien saattoväki pitkin kadunvartha aina Hietaniemeen saakka. Minulla kahden aseveljen kanssa oli kunniatehtävä viedä valtioneuvoston ja ritarien seppeleen jälkeen neljäntenä oma havuseppeleemme, jonka kunniatehtävän hoidimme mielestämme kaikella vakavuudella ja tätä tehtävää suuresti arvostaen.

- Tahtoisin lisätä tähän myös, että on muodostunut tällainen perintöasia meille jäljellä oleville. Kun Adolf Ehrnrooth itse pääsi eläkkeelle aikanaan 60 ikävuoden jälkeen, hän ehti yli 30 vuotta tekemään maanpuolustustyötä matkaten käynneillään eri tahoille. Erikoisesti hän oli Etelä-Pohjanmaalla useilla käynneillä alkaen Vaasasta, Kyrönmaalle, Kurikkaan, Kauhajoelle, Ilmajoelle ja Seinäjoelle. Hän oli monessa juhlatilaisuudessa läsnä, arvokkaan sanan käyttäjänä ja rohkaisevana puheenpitäjänä. Näin ollen on ymmärrettävää, että hänen jälkeensä jättämä velvoite on suuri meille jäljelle jääneille perintöasiana. Meillä perintöyhdystys kulkee JR 7 perinnetoimikuntana, jossa minä mukaan luettuna eräiden aseveljien kanssa olemme runkona, jota on täydennetty nuoremman polven jäsenillä. Meitä on noin 10 miehen joukko, joka näitä asioita pohtii ja katsoo, miten hoidetaan oman jäljellä olevan aikamme nojalla.

Seppelapartio lähdössä sankarihaudalle. Kuva: Annukka Viitaniemi

- Erikoisesti yritämme pitää huolta, että edustamme hautajaisissa. Jos saamme tiedon aseveljemme saattomatkaista, olemme silloin mukana oman lippumme kanssa. Samalla välitämme tietoa meidän yhdistyksemme toiminnasta.

JR 7 rippeet kokoontuvat joka vuosi kesätapahtumaan Etelä-Pohjanmaalle Ensio Koiviston johdolla. He matkustavat Helsingistä, Keski-Suomesta ja muualta Suomesta. Joka kerta heitä on vähemmän. Osa on poistunut joukosta tai ei jaksakaan enää matkustaa. JR 7:n lähes 500 eteläpohjalaisveteraanista on elossa enää 55, heidän keski-ikä on 87 vuotta. Usein tapaamisesta he lähetävät yhteisen tervehdysten kreivitär Karin Ehrnroothille. Olen saanut olla mukana näissä arvokkaissa tapahtumissa mm. Alajärvellä, Alahärmässä ja viime kesänä Kauhavalla. Ensi kesän kokoontumispaikka on vielä varmistamatta. Kunnat ja seurakunnat sekä muut yhteisöt tarjoavat tälle arvostetulle joukolle tilansa ja ruokailun. Samalla he osoittavat kiitoksensa Suomen itsenäisyyden hyväksi tehdystä työstä.

Ensio Koiviston työskarkaa

Sodan jälkeen eversti Ensio Koivisto palveli useissa tehtävissä joukko-osastoissa, sotilaspiireissä ja Pääesikunnassa. Näiden jälkeen hän toimi Suomen

Marsalkka Mannerheimin perustamassa Sotainvalidien Veljesliiton palveluksessa toiminnanjohtajana ja pääsihteerinä, mutta erityisesti sotilaana. Siihen liittyi paljon laitosten, sairaskotien perustamisia, joita saatiin Pohjanmaalle aina Lappia myöten noin parikymmentä. Hän oli mukana tukemassa koko veteraanipolven elinikäistä vanhuuden huoltoa.

Ensio Koiviston ajatuksia: ”Itsenäisyyspäivämme lähestyessä me voimme jälleen kerran palauttaa mieliimme ja erikoisesti suuntaamalla nuorillemme sen totuuden, että isästä poikaan on vapauden ja itsenäisyyden puolesta tässä maassa taisteltu ja myös uhrattu unohdettamatta kotiemme ja myös kotirintaman tekemää työtä ja antamaa tukea.

Nyt me voimme yhdessä iloita ja ilmaista, että itsenäisyyspäivämme aikaan 93-vuotias isänmaa on nyt vauraampi ja kehittyneempi jopa turvallisempi kuin koskaan aikaisemmin.

Komentajamme kenraali Adolf Ehrnroothin sanoman mukaan, että koko kansakunnalle Suomi on ollut hyvä isänmaa. Yhteisvoimin olemme sitä puolustaneet ja sitä myös jälleen rakentaneet. Uusien ja nousevien sukupolvien tulee nyt ja vastedes pitää hyvää huolta maan turvallisuudesta muuttuvassa Euroopassa ja levottomassa maailmassa. Yhä yhteisvoimin siniristilippumme liehuu.”

ONKO HORSMA HUUMORINKUKKA?

Opetusneuvos, kirjailija Kaisu Hulkon (os. Ala-Fossi Lapualta) uudessa romaanissa KIITÄJIEN KYLÄ Etelä-Pohjanmaan maakuntakukka ainakin on merkittävässä roolissa. Marraskuussa ilmestynyt kirja on virnuilevalla huumorilla höystetty vauhdikas romaani. Se kertoo monenlaisista elämän kiitäjistä. Mitä tapahtuu, kun sukutilan vanha emäntä ryhtyy hakemaan vaimokokelasta saamattoman poikansa puolesta? Mitä uuden tulokkaan menneisyys tuo mukanaan? Miten aikeissaan onistuvat Horsmakiittäjäksi haukuttu perhosten

tutkija, varhaiskypsä naisenpuoli, epämääräisillä retkillään kiitävä kaveri tai luomuintoilija?

Tapahtumien keskiössä on jossakin Etelä-Pohjanmaalla sijaitseva kuvitteellinen Tyvipään pikkukylä. Tarina kuljettaa lukijaa myös Seinäjoella, muualla maakunnassa ja kauempanakin. Hullunkuristen, paikoin farssimaisten juonenkäänteiden alta paljastuu myös romaanihenkilöiden taustalla olevia vaikeitakin asioita, jotka auttavat ymmärtämään toiminnan motiiveja.

KIITÄJIEN KYLÄ on Kaisu Hulkon toinen romaani.

Hänen esikoiskirjansa on dekkarikipailussa vuonna 2007 palkittu PUNAINEN PIIRILEIKKI, jonka 2. painos tekee tuloaan.

Hulkon novelleja ja muuta lyhytproosaa on julkaistu useissa antologioissa ja muissa julkaisuissa.

Romaani KIITÄJIEN KYLÄ on myynnissä ainakin Seinäjoen seudun kirjakaupoissa, hinta on kaupasta riippuen 25 – 26 euroa.

Kirjan voi tilata myös suoraan kirjailijalta tekstiviestillä tai puhelimitse 040-5574787 tai sähköpostilla kaisu.hulkko@dnainet.net

Hinta on silloin 17,60 + postituskulut.

Helppolukuinen kirja sopii kaiken ikäisille aikuisille.

Ellei vastaanottajaa tavoiteta, pyydetään palauttamaan osoitteella: Kirsti Kymäläinen, Viirintie 8, 01800 Klaukkala.

Plari

Plarin julkaisija:

Helsingin Eteläpohjalaiset ry

Päätoimittaja:

Terttu Savola
Elsankuja 2 B, 02230 Espoo
puh./koti (09) 803 4668
gsm 050-529 1171
terttu.savola@kolumbus.fi

Toimitussihteeri:

Sabrina Norlamo
sabrina.norlamo@suomi24.fi

Toimitusneuvosto:

Terttu Savola
Tarmo Ojala
Antero Tala
Ritva Viitamäki

Paino:

Painomerkki Oy, Helsinki
Painosmäärä: 1 500 kpl
Taitto: Kirsi Pääskylvuori

ISSN 0789-8061

Mediakortti 2011

Formaatti: A4

Ilmoitushinnat:

värillisenä

1/1 s.	650 €
1/2 s.	400 €
1/4 s.	250 €
1/8 s.	150 €

mustavalkoisena

1/1 s.	450 €
1/2 s.	250 €
1/4 s.	150 €
1/8 s.	100 €

Ilmestyy vuonna 2011:

vko 10, 21, 45 ja 51.

Ilmoitusten viim. jättöpäivä:

n:o 1 1.2.2011

Julkaisija varaa itselleen oikeuden
ilmestymisaikojen muutoksiin.

Liityn jäseneksi Helsingin Eteläpohjalaisiin

Nimi: _____

Osoite: _____

Sähköposti: _____

Syntymäaika: _____

Syntymäpaikka: _____

Päivämäärä ja allekirjoitus: ____/____ ____

Lähetä liittymislomake osoitteella:

Kirsti Kymäläinen, Viirintie 8, 01800 Klaukkala.

Liittymisen jälkeen saat viitteellisen pankkisiirtolomakkeen.

Vuosijäsenmaksu 12 €

Ainaisjäsenmaksu 180 €

Liittyminen myös netissä: www.helsinginetaelapohjalaiset.fi

Plari on Aikakauslehtien Liitto ry:n jäsen

Helsingin Eteläpohjalaiset ry:n hallitus

Kimmo Hissa
puheenjohtaja
Vaniljakuja 1 b A 6, 00990 Helsinki
puh. 040 5448492
kimmo.hissa@pp.inet.fi

Antero Tala
varapuheenjohtaja
ilmoituspäällikkö
Oravanpolku 2 C, 02270 Espoo
puh. 09-8881705, 0400 866002
antero.tala@ayt.fi
antero.tala@kolumbus.fi

Terttu Savola
päätoimittaja, tiedotuspäällikkö
Elsankuja 2 B 9, 02230 Espoo
puh. 09-8034668, 050 5291171
terttu.savola@kolumbus.fi

Ritva Turunen
Lehdokkipolku 6 C 20,
00930 Helsinki
puh. 040 7510358
ritunen@gmail.com

Sirkka-Liisa Mattila emäntä
Lavettitie 12 A, 00430 Helsinki
puh. 040 8449445

Henrik Lamberg
Toivolantie 4 D 2
01800 Klaukkala
puh. 0400 418869
henkkala@gmail.com

Tarmo Ojala
Helsingintie 2 E 29
02700 Kauniainen
puh. k. 09-5053039, 040-5553303
tarmo.ojala@gmail.com

Vilho Korkeamäki
Järvensivunkuja 7 B, 04300 Tuusula
puh. 09-25844447, 040 545 8022
vilho.korkeamaki@kolumbus.fi

Heikki Nurmi
Kasteholmantie 1 A, 00900 Helsinki
puh. 050 3296314
heikki.nurmi@welho.com

Elle Mäkinen varaemäntä
Kahisevanmäki 3 D, 02170 Espoo
puh. 09-595641, 040 7013364
elle.makinen@kolumbus.fi

Ritva Viitamäki
Untamontie 15 E 38, 00610 Helsinki
puh. k. 7244418, 040 9118568
ritva.viitamaki@suomi24.fi

Jaakko Ojala
Rantakartanontie 4H 106,
00910 Helsinki
puh. 0400 497633
jaska.ojala@kolumbus.fi

Tapani Salomaa
Länsitie 8, 02160 Espoo
puh. 0400 442779
tapani.salomaa@musette.inet.fi

Osoitteenmuutokset

Kirsti Kymäläinen, Viirintie 8, 01800 Klaukkala.
Puh. 09 586 4731, 0400-774 782, kirsti.kymalainen@kolumbus.fi

Plari 1/2011 ilmestyy helmi-maaliskuussa. Materiaali 1.2.mennessä.

Plari

Päätoimittaja Terttu Savola
Elsankuja 2 B, 02230 Espoo
puh./koti (09) 803 4668
gsm 050-529 1171
terttu.savola@kolumbus.fi

www.helsinginetaelapohjalaiset.fi

Hallituksen nimittämät toimihenkilöt

Tapani Tammela, isäntä
Mustarousku 14, 02730 Espoo
puh. 040 5282606

Sabrina Norlamo
Plarin toimitussihteeri
sabrina.norlamo@suomi24.fi

EPO:n edustaja
Heidi Hemminki
Rautalammintie 3B 703, 00550 Helsinki
heidi.hemminki@helsinki.fi

Raija Kallio
rahastonhoitaja
Ryytikuja 5 D 30, 00840 Helsinki
puh. 040 7180410
raija.kallio@futurecad.fi

EPO:n varaedustaja
Iida Koivumäki
Rautalammintie 3B 805, 00550 Helsinki
iida.koivumaki@helsinki.fi

Kirsti Kymäläinen
Jäsenrekisteri
Viirintie 8,
01800 KLAUKKALA
puh. 09-5864731, 0400-774782
kirsti.kymalainen@kolumbus.fi